

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre . . . . . 6 korona
Félévre . . . . . 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelék).

Munkácsy Mihály.

1844—1900.

Mint legmegbízhatóbb és legolcsóbb
magvak beszerzési forrása

ajánlható

Mauthner Ödön

cs. és kir. udvari szállító magkereskedése
Budapesten, VI. ker., Andrásy-ut 23. szám.

Zsebbevágó politika.

Jól tudjuk azt, hogy egyik államból a másikba semmiféle termény vagy cikk nem vihető be csak úgy szabadon. Minden állam vámokkal igyekszik megnehezíteni a bevitelt, még pedig arra a cizkire, amelyet maga is elő tud állítani, magasabb vámot vet, hogy ezzel termelését megvédelmezze. Például mi búzát, rozsot eleget termelünk, az az érdekünk tehát, hogy abból ne jöjjön be semmi, mert ha az olcsóbb idegen buza vámentesen bejöhet, az nyomja az árakat s rontja a gazdák helyzetét. De például narancsot már nem termelünk, tehát csak magunknak teszünk jó szolgálatot, ha azt olcsón beeresztjük. Ilyen okoskodással kisebb és nagyobb váموkat vetnek ki az egyes cikkekre az államok, aztán alkuba bocsájtkoznak, kölcsönösen engednek egymásnak valamit s végül szerződést kötnek. Ezek a vám- és kereskedelmi szerződések.

Három év múlva, tehát 1903-ban lejárnak a jelenlegi kereskedelmi szerződéseink, ennél fogva három év múlva újból kezdődnek az alkudozások. Ezen alkudozások eredményétől fog függni, hogy milyen legyen nálunk a buza, bor, hus, ruha és sok más minden ára tiz eszten-deig, vagyis addig, míg a kötendő szerződések érvényben maradnak.

Mert minél magasabb vámmal fogjuk megnehezíteni valamely cikk behozatalát, annál jobb ára lesz annak nálunk. Nem csoda ezek után, ha úgy a gazdák, mint az iparosok azon igyekeznek, hogy érdekeiket minél magasabb vámokkal védelmezzék. Ez csakugyan életkérdés, mert alacsony vámok mellett a külföldi verseny tönkretelheti iparunkat is, mezőgazdaságunkat is.

A gazdák már sorompóba léptek és sokkal magasabb váموkat kívánnak, mint amilyenek eddig voltak érvényben. Felpanaszolják, hogy a multban úgy kötötték meg a kereskedelmi szerződéseket, hogy azokból csak a velünk közös vámterületen levő Ausztriának volt haszna. Ausztria iparát ugyanis megvédelmeztük, mert rábirtuk a külföldi államokat, hogy olcsón ereszték be az ipari cizkiket, de ennek fejében nekünk meg a külföldi nyersterményeket kellett olcsón beereszteni. Ilyenformán mezőgazdaságunk rovására fejlődött Ausztria ipara és elnyomta még a mi iparunkat is.

Az ország gazdasági egyesületei kimondoták, hogy a jövőben nem hajlandók ilyen áldozatot hozni az osztrák iparnak. Erélyesen követelik a mezőgazdaság védelmét s ha ebbe bele nem menne Ausztria, akkor az a javaslatuk, hogy váljunk el tőle s csináljunk önálló vámterületet.

A gazdasági egyesületek kívánsága teljesen

jogos s minden magyar embernek igyekeznie kell, hogy az megvalósuljon. Mert virágzó mezőgazdaság nélkül virágzó ipar el sem képzelhető. De a népnek is az az érdeke, hogy a mezőgazdaság helyzete javuljon, mert ha jó megdolga a gazdának, iparosnak, kereskedőnek, munkásnak is többet juttathat. Mig amint most is látjuk, ha rossz vámpolitikával válságba kergetik a mezőgazdaságot, akkor az egész ország panaszkodik és pang a szegénységtől.

Munkácsy Mihály.

1844—1900.

A nemzet gyászol. Egy nagy fiát vesztette el, akinek bár nem tudott nagyságához méltó helyet adni életében, halála után egy országot beborító gyászszal sereglik a koporsójához Magyarország. És azt a nagy művészt, akit világraszóló alkotásán az összes művelt nemzetek bámultak, szerettek, azt a világhírű embert halála után visszahozták a szeretett haza kebelére. A magyar nemzet politikus, nálunk a szakadatlanul folyó párttusák háttérbe szorítják a művészet kellő pártolását. Nagyjainkat a külföld teszi világhírűvé, mert a saját nemzete igen kiesi az ő nagyságukhoz. A külföld tette nagygyá és mi csodáltuk Munkácsyt, mert bár külföldön élt, sohasem tagadta meg magyar voltát. Ezt látjuk képeiben, ezt hallottuk ajkairól egy életen át. Hazahozatala a nemzet óhajta volt.

Megérdemli, hogy forrón szeretett hazája göröngyei takarják, aki az egész világ előtt szerzett a magyarnak tiszteletet, az összes művelt nemzetek rokonszenvét nyerte meg a magyarság iránt és a hosszú idők alatt, mit idegenben töltött, megmaradt magyarnak és sohasem akart más lenni, csak magyar.

A ravatal.

Az Andrássy-ut végén sötét szövetekkel vannak bevonva a műcsarnok oszlopai. Előtte emelet magasságu deszka-alkotmányon görög mintázatu gipsz koporsóalak van az emelvényre téve, négy szögleténél aranyozott edényekben lángok lobognak magasra az ég felé. A műcsarnok fekete folyosóvá lett alakítva, melyen át a nagyterembe lehet jutni, hol embermagasságu ravatalon Munkácsy Mihály pihen tölgyfa koporsóban. A koporsót nemzeti színű selyem takarja és körülveszi a koszoruk erdeje. A közönséget csak kétszázankint engedték a koporsóhoz, a tolongás elkerülése végett. Szerdán délelőtt a székesfőváros tanuló-ifjuságát vezették a ravatalhoz. Munkácsy özvegyét meglepte az impozáns zarándoklás, a nagy néptömeg, mely a szakadó eső daczára szüntelen tolongott a ravatalhoz. A koporsót 8 egyetemi polgár kivont kardal őrizte szüntelen.

A temetés.

A gyászmenet rendjét kinyomatva osztogatták a közönség között. Wlassics Gyula a kormány nevében mondott beszédet. A Nemzeti Szalont Hock János képviselte és végül Berzeviczy Albert a képzőművészek nevében szónokolt. A filharmonikusok zenéje és a budai dalárda működtek közre menet alatt. Az utakat, hol elhaladt a menet, ez emberek százezrei lepték el. A házak erkélyeit fekete posztó borította, a gyászlobogók hosszú szárnyai szomorúan lengedeztek, mintha csak bucsut intenének a nagy művész után.

A kerepesi temető bejáratát már két óraker elzárták a közönség elől, hogy a tolongást megelőzzék. Telepy Károly megható beszédet mondott a sirnál és most itt nyugszik a nemzet egyik nagy fia, Munkácsy Mihály festőművész, itt pihen az édes haza kebelén, melyet oly igazán szeretett.

Országgyűlés.

A képviselőház mult hét folyamán megkezdte érdemleges tárgyalásait és miután a delegációt megválasztotta, megörökítette a Munkácsy emlékeztét s néhány törvényjavaslattal is foglalkozott.

Emlékezés Munkácsy Mihályról.

Hock János: Azt a súlyos nagy veszteséget, mely a magyar nemzetet és kulturát Munkácsy Mihály halála folytán érte, az egész nemzet átérzi, lehetetlen tehát, hogy a képviselőház, amely a nemzet érzéseinek is tükré, kifejezést ne adjon a gyásznak. Munkácsy a magyar dicsőség lobogóját lobogtatta meg a külföldön, a fajában rejlt hatalmas művészi erőt nyilatkoztatta meg a világnak. Életében hódolt neki az egész világ, nekünk most elhunytával a köny marad. Ha megbecsüljük a politikai nagyságokat, épp úgy köteleességünk megbecsülni azokat is, akik kulturális törekvésekben fényt és dicsőséget hoztak a magyar névre. Ohajtja, hogy a gyásznak hivatalosan is méltó kifejezést adjanak.

Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter megemlékezik Munkácsy haláláról. Sajgó szívvel érzi a veszteség fájdalmát. Fájdalmas érzéseinek viharából kiemelkedik a hála érzete, hogy a nemzetnek adta őt a Gondviselés. Közkincese volt művészete a nemzetnek, hol dicsőségét hirdették, a magyar nemzet dicsősége volt. Javasolja, hogy:

a képviselőház fájdalmának jegyzőkönyvében adjon kifejezést;

erről a határozatáról az elhunyt özvegyét értesítse;

ravatalára koszorút helyezzen;

a temetésen a képviselőház magát képviseltesse;

a temetés országos költségen történjék s az intézkedések végrehajtásával a vallás- és közoktatásügyi miniszter bizassék meg.

A Ház az előterjesztéseket elfogadta.

Az Ugron ügye.

A képviselőházban mezint támadt Ugron-ügy. Ugron Gábort ugyanis kijelölte a pártja a delegációba. Máskor az ellenzéki pártok által kijelölt képviselőket beválasztja a képviselőház, most azon-

ban a kormánypárt leszavazta Ugront. Ezt nagy megütődéssel fogadta az Ugron-párt.

Rakovszky István szerint joggal megvárhatná az ellenzék, hogy jelölését tiszteletben tartsák. Minden kormánytekintélylyel ellenkezik az ilyen eset, mint a mostani. Bizalmatlanság ez a miniszterelnök ellen, mert hisz a kormány a jelölést elfogadta. Titkos szavazáson volt bátorságuk törölni, hát hol volt a bátorságuk a pártértekezleten.

Polónyi Géza szerint Bánffy Dezső mellett tüntettek itt. Az lett volna az eljárás, ha már Ugront nem akarták, hogy az Ugron-pártot szólítsák fel új jelölésre.

Gajári Ödön kifejti, hogy nincs igazuk azoknak, kik azzal gyanúsítják a párt tagjainak egy részét, hogy ellentétbe helyezkedik alattomban a kormány vezetőjével. Utal arra, hogy máskor is megtörtént, hogy egyesek kisebb szavazatokat kaptak minden pártközi megállapodás daczára.

Ezután az Ugron helyét más képviselővel töltötték be s így egyelőre elintézték a kínos ügyet.

A beruházási kölcsön.

A kormány tudvalevőleg száz milliós kölcsönbe akar belemenni, miután beruházási célokból pénzre van szüksége. Törvényjavaslattal kér engedélyt erre a kölcsönre, amelyet azonban az ellenzék felzudulással fogadott. Méltán is kelt elégedetlenséget, hogy a pénzügyminiszter alig győz eleget dicsekedni, hogy mennyi millió feleslegünk marad, s emellett mégis új terheket akar akasztani a nemzet nyakába.

Kossuth Ferencz a párt elvi álláspontjánál fogva nem fogadja el a javaslatot. A függetlenségi párt elveivel ellenkezik az, hogy ily nagy költségek kölcsön útján fedeztessenek, holott a zárszámadások évről-évre tucatszámra mutatják ki a milliók többletét. A zárszámadásokkal növeljük az osztrák kapzsiságot, a közös költségeket emelik s aztán mi kénytelenek vagyunk kölcsönökhöz folyamodni.

Buzáth Ferencz érthetlenség tartja, hogy kölcsönhöz fordulnak. A néppárt részéről már kifejezést adott annak, hogy a költségvetés csalóka. Ezt bizonyítja a mostani javaslat is. Követeli a parlamenti tekintély nevében, hogy olyan törvényjavaslatot ne terjeszsenek a ház elé, melynek céljáról előzetesen nem tájékoztatják a parlamentet. Köszöni szépen az olyan tökegyűjtést, mely kölcsönből keletkezik. A törvényjavaslatot nem fogadja el.

Lukács László pénzügyminiszter érvelése után azonban a Ház a törvényjavaslatot mégis elfogadta.

Osztrák zavarok.

Ausztriában a *Körber* kormány mult héten újból megnyitotta a birodalmi tanácsot, hogy megpróbálkozzék, lehet-e már valamit csinálni. A kormány arra törekszik most, hogy békésen megoldja a nyelvviszályt, amely már annyi pörpatvart okozott. Evégből rögtön törvényjavaslatokat nyújtott be, amelyek szerint Csehországban a cseh nyelv lesz hivatalos, csak a katonai hatóságokkal szemben használandó ezentul is a német nyelv. A csehek azonban még ezzel sincsenek megelégedve, ők teljes egyenjogúságot követelnek. Már az első ülésen bejelentették az obstrukciót a kormány ellen s megkezdődtek rögtön a botrányos jelenetek is. A csehe-

ket a németek leköpték s lehunczfutozták egymást. Ilyen kezdet után nem sok kilátásunk van arra, hogy az osztrák nemzetiségi pártok között sikerül a békét létre hozni. Ha pedig ez nem sikerül, akkor a birodalmi tanács megint munkaképtelen lesz s a kiegyezés megint csak nem válhatik Ausztriában törvénynyé. Ez a herceze-hureza és bizonytalanság nem huzható a végtelenségig, miért is csak idő kérdése lehet, hogy Ausztriától végleg elválva, az önállóságra térjünk át.

A megsértett Ugronisták.

Ugron Gáboron és egyuttal pártján sérelem esett azzal, hogy Ugront nem választották be a delegációba, holott a párt öt jelölte és noha a kormány a pártok jelöltjeit mindég beszokta választani. A jelölést a kormányelnök el is fogadta, de hivei mégis leszavazták Ugront. Sokan ebben a Bánffy kezét látják, akinek nem régen Ugronnal heves összezördülése volt s most így akart bosszút állani. A kormánypártiak azonban tagadják, hogy itt a Bánffyék keze működött volna, hanem azt mondják, hogy nekik a zabügy miatt nem tetszik Ugron. Azonban az összeférhetlenségi bizottság felmentette Ugront, nincs hát joga senkinek öt elítélni. Így gondolkozik az egész ellenzék; ennél fogva nemcsak az Ugron, de a néppártból megválasztott delegátusok sem fogadták el a választást. Így tehát a delegációban egyetlen ellenzéki képviselő sem lesz, ami nemcsak sajnálatos, de hibás dolog is, mert a delegációnak a magyar parlament igazi képviselőnek kellene lennie.

Magyar föld csak magyar honpolgáré legyen!

Mióta a telepítésekről beszélgetünk, azóta az a fő kérdés, honnan vegyük a hozzá szükséges földet? A tuzó liberálisok a hitbizományi birtokokat akarják megbolygatni, amelyek törvény szerint el nem adhatók. 2.300.000 hold föld van ósrégi magyar család kezében. A kiscgazdák jó részét sikerült már kiturni az ősi portából, most a nagybirtokokra kácsingózik a spekuláció. De az agráriusok meg kísütötték, hogy Magyarországon mintegy 2.000.000 hold földet bírnak ma idegenek, nem honpolgárok. Hát inkább ezektől kellene visszahódítani a földet okkal-móddal nemzeti ezélokra, mert ugyancsak nem érdekünk, hogy idegenek foglalják el itt a tért, a magyar faj rovására. Látjuk is, hogy minden külföldi állam védi földjét az idegenek elől, nálunk pedig semmiféle akadályba nem ütközik, hogy a pénzes német vagy angol akár a fél Magyarországot megvásárolja s használja tetszése szerint. S ha ráadásul öt évig itt is lakik, rögtön honpolgár lehet belőle s a földtulajdonnal járó fontos politikai jogokat gyakorolhatja. Hát ez korlátozni kell.

Azt kívánják azért az agráriusok, hogy idegenek 100 holdon alul egyáltalán ne vásárolhassanak Magyarországon földet s nagyobb birtokot is csak úgy vehessenek meg, ha ebbe a kormány bele-

egyeznek. Azután a honpolgárság feltétele is 5 év helyett 10 évi itt-lakás legyen. Ez a szigorítás főként a kiscgazdákat védené meg a Galicziából beözönlő kazárok ellen, akik ma bejönnek egy fillér nélkül és néhány évi uzsoráskodás után összevásárolják a falu földjét. Azután meg ha nem halászhatnák el idegenek a birtokokat, több föld maradna a magyar családok telepítésére. Szívvel-lélekkel rajta kellene tehát lennünk, hogy az agráriusok kívánsága teljesüljön s a sok jó vérell szerzett magyar föld ne lehessen minden jött-mentnek olesó prédája.

Az új zóna.

A zónatarifát a kereskedelmi miniszter megváltoztatni készül s az új terv már készen is van és folyamatban vannak az előkészületek is az új zónának ez évi július 1-én való életbeléptetésére.

A zónák száma a mai tizenhárom helyett husz lesz; az első zóna díja változatlan, a középzónákon az utazás 20 százalékkal olesőbbodik, de az új XVIII-ik zónánál, vagyis 350 kilométernél hosszabb utakon drágább lesz az utazás a mainál. Eddig a végtelen zóna 225 kilométernél kezdődött, ezután csak 400 kilométernél kezdődik.

A távolsági forgalomban az új tarifa a következő lesz: (A vastagabb számok az új tarifát, a vékonyak a régít mutatják.)

Zóna	Távolság kilométerekben	Utazási díj koronákban			
		személyvonaton		gyorsvonaton	
		II.	III.	II.	III.
1	21—25	0.80	0.50	1.—	0.60
		0.80	0.50	1.—	0.60
2	26—40	1.60	1.—	2.—	1.20
		1.20	0.80	1.60	1.—
3	41—55	2.40	1.50	3.—	1.80
		1.80	1.20	2.40	1.50
4	56—70	3.20	2.—	4.—	2.40
		2.40	1.60	3.20	2.—
5	71—85	4.—	2.50	5.—	3.—
		3.—	2.—	4.—	2.50
6	86—100	4.80	3.—	6.—	3.60
		3.60	2.40	4.80	3.—
7	101—115	5.60	3.50	7.—	4.20
		4.20	2.80	5.60	3.50
8	116—130	6.40	4.—	8.—	4.80
		4.80	3.20	6.40	4.—
9	131—145	7.20	5.50	9.—	5.40
		5.40	3.60	7.20	4.50
10	146—160	8.—	5.—	10.—	6.—
		6.—	4.—	8.—	5.—
11	161—175	8.80	5.50	11.—	6.60
		6.60	4.40	8.80	5.50
12	176—200	9.60	6.—	12.—	7.20
		7.50	5.—	10.—	6.20
13	201—225	10.80	7.—	14.—	8.60
		8.40	5.60	11.20	6.90
14	226—250	12.—	8.—	16.—	10.—
		9.30	6.20	12.40	7.60
15	251—275	12.—	8.—	16.—	10.—
		10.20	6.80	13.60	8.30
16	276—300	12.—	8.—	16.—	10.—
		11.10	7.40	14.80	9.—
17	301—325	12.—	8.—	16.—	10.—
		12.—	8.—	16.—	9.70
18	326—350	12.—	8.—	16.—	10.—
		12.90	8.60	17.20	10.40
19	351—400	12.—	8.—	16.—	10.—
		13.80	9.20	18.40	11.20
20	401—∞	12.—	8.—	16.—	10.—
		15.—	10.—	20.—	12.—

Királyunk látogatása Berlinben.

Abból az alkalomból, hogy Vilmos német császár nagykorúvá avatta és föleskette nagyobb fiát, mint trónörökös, igen szép ünnepek folytak le Berlinben, melyekre több európai udvar volt hivatalos. Az ünneplő vendégek sorában első helyen áll a mi királyunk, akit Vilmos császár szeretettel és hódolattal halmozott el. Viszonzása volt ez a budapesti szép napoknak, amelyeket nem birt felejteni a német uralkodó.

Hetek óta készült már a királyváró Berlin, hogy teljes pompában fogadhassa Németország szövetségesét, a magyar királyt és osztrák császárt, kinek baráti viszonya 20 éve tartja fenn a békét Európában. A magyar nemzetnek oka van örülni a berlini ünnepeken. Oka van főleg azért, mert 1867 óta most jutott a külföldön teljes ragyogásban kifejezésre az, hogy Magyarország önálló állam. E világraszóló ünnepek alatt jól esett látnunk, hogy nemzetiszinü lobogónk uralkodott Berlin utcáin.

Berlin utcáin magyar zászlók lobogtak, magyar ezimerre szórta a nap ragyogó sugarait, és a berlini nép I. Ferencz Józsefben, akit a világ csupán mint ausztriai császárt ismert, — meglátta az apostoli királyt is.

Az ünnepekről a következőkben számolunk be:

Május hó 3-án esti 6 óra 40 perczkor indult el Bécsből királyunk külön udvari vonattal. Negyedikén reggel, valamivel 8 óra előtt érkezett Odera-Frankfurt állomásra. A pályaudvar itt fényesen diszitve volt és a 8. testőrgránátos ezred zenekara az osztrák néphimnuszot játszotta és az ezred diszszázada sorfalat állott. Királyunk szalonkocsijából üdvözölte a diszszolgálatra kirendelteteket. Itt jelentkezett és csatlakozott uralkodónkhoz németországi nagykövetünk, Szögyény-Marich László. Azután ő Felsége meghallgatta Lignitz parancsnokló tábornok jelentését és elléptette a diszszázadot maga előtt. Innen tíz percz múlva tovább utazott.

Május 4 én gyönyörű napfényes tavaszi reggelen vonult be királyunk a német birodalom fővárosába, Berlinbe. A nagy pompával diszített pályaudvaron Vilmos császár fogadta fényes kíséretével. A német császár osztrák tábornoki egyenruhában jelent meg, királyunk a Ferencz-gránátos-ezred egyenruháját viselte. A két uralkodó megölelte és többször megcsókolta egymást, aztán elvonultak a diszörség előtt, mialatt a zenekar az osztrák néphimnuszot játszotta.

Az udvari várótermen át a szabadba léptek. A váróteremben királyunk még fogadta Szögyény-Marich nagykövet nevének hódolását. A bevonulás a pályaudvartól a császári kastélyig valóságos diadalmenet volt. A brandenburgi kapu és Berlin városának nagy diadalkapui között ő Felségéék leszálltak a kocsiról. Kirschmer főpolgármester szép beszédben

ajánlotta fel Berlin város hódolatát. Királyunk köszönetet mondott a pompás fogadtatásért. Már kocsira szálltak az uralkodók, mikor királyunk meglátta a feléje tartó három kis leányt. Ujra leszállt a kocsiról és meghallgatta őket.

A főpolgármester leánya volt két barátnője kíséretében. Egy költeményt szavalt el az uralkodó üdvözlétére, mit királyunk mosolyogva hallgatott végig és azt mondta:

— Nagyon szépen adta elő a költeményt.

A Párisi-téren elhelyezkedett Magyar-Egylet hatalmas „éljen“ kiáltással üdvözölte az ott elvonuló királyt. A kastély előtt újból megállott a menet, hol Augusztá császárné fogadta magas vendégét. A világraszóló ünnepélyen egy millió ember vett részt összesen.

Este fél 8 órakor a királyi vár képesarnokában diszebéd volt, melyen részt vettek Ő felségeiken kívül a hercegek és a külföld küldöttei.

Vilmos császár mondta az első köszöntőt, melyben kifejezte köszönetét és népének hódolatát Felséges barátja és szövetségese, I. Ferencz József császár és király iránt. Hangoztatta, hogy a békeszövetség nemcsak az uralkodók között, hanem a népek szívében is fennáll. Megköszönte a fiatal trónörökösre adott atyai áldást, melyet Vilmos herceg életutjára adott jó királyunk, min kereszttapa és azzal fejezi be eszmékben gazdag köszöntőjét, hogy élteti I. Ferencz József császárt és királyt.

Királyunk benső érzésektől áthatva szívéből mondott köszönetet. Meleg érzéssel gondol a berlini fogadtatásra és biztosítja barátságáról, mely Európa békéjének védsánczát képezi. Élteti a császárt és családját.

Május 5-én diszszemlét tartott a két uralkodó. Délelőtt 9 órakor kivonultak Juterbogba, hol a Krupp-féle gyakorlótéren végignézték az éles töltényekkel tartott hadgyakorlatokat. Visszatérve Ő felsége, részt vett Szögyény-Marich László nagykövetünk reggelijén és a nagykövet ez alkalommal bemutatta a berlini osztrák-magyar kolónia képviselőit.

Három napi ünnepség után királyunk vasárnap este utazott el Berlinből. A német birodalmi főváros szépen ki volt világítva ez alkalommal és az idő is kedvezett. Gyönyörű májusi est volt. Vilmos császár a pályaudvarig kísérte vendégét, hol a két fejedelem fedetlen fővel többször megölelte és megcsókolta egymást. Királyunkat a kereszttá, Vilmos trónörökös is elkísérte a pályaudvarhoz.

Munkások biztosítása.

Megirtuk már, hogy a földmívelési miniszter egy üdvös törvényjavaslatot tervez a gazdasági munkások biztosítása érdekében. Ebben az ügyben legközelebb összehívta a földbirtokosokat, hogy véleményüket meghallgassa. A megjelent földbirtokosok kijelentették, hogy eselédjeik sorsának biztosítása érdekében anyagi áldozatokra is készek, csak ne községi pótdadó alakjában vessék ki a hozzájárulási díjat, mert az adóemelést nem veszi be a magyar gazda, akinek most is fáj a magas

földadó. A miniszter ennél fogva úgy változtat a törvényjavaslaton, hogy a gazdák eselédjeik után mindössze évi egy vagy két koronát fognak fizetni, más terhet nem rónak ki rájuk. Ezt a csekély összeget a legkisebb gazda is szívesen lefizeti eselédje jóvoltáért. Remélhetjük ennél fogva, hogy a törvényjavaslat akadály nélkül keresztül megy s az üdvös intézmény mielőbb megvalósul.

KÜLFÖLD.

Angol-bur háború. A burók megint megszállották Warenton mellett azt a hadállást, a honnan az angolok kedden kikergették őket. A burók Moroka tartomány hegyei közé húzódtak, hogy *Robertsnek* Pretoria felé való nyomulását megakadályozzák. A morokai hegyek közt kitűnő hadállása van a buroknak, míg innen az angolok őket ki nem űzhetik, addig nem gondolhatnak előrenyomulásra. Dél-Oránzs sok gondot fog még adni *Robertsnek*. *Krüger* elnök levélben buzdítja és bátorítja a parancsnokokat. Híre jár annak is, hogy legközelebb egy bur békeküldöttség fogja sorra látogatni az európai fővárosokat. *Roberts* lord azt a jelentést küldte, hogy lovasított gyalogsága a Net folyóhoz érkezett s a többi csapatok is követni fogják oda. *Hunter* tábornok pedig Windsortonnál átkelt a *Vál* folyón anélkül, hogy ellenállásra talált volna. Hamilton tábornok seregével nem talál ily szerencsés utat, mert Neal-Welkotig nyomult előre, tovább nem mehetett, mert az egész uton a burók portyázó csapatai tartoztatják útjában. Kemény harcot vívott Barton tábornok Warenton mellett. A reggel 9-től délután 4 óráig tartó küzdelemben az angolok és burók egyaránt sok halottat hagytak a csatatéren.

Az Oranzse szabadállamban levő bur hadsereg helyzete rendkívül válságos s attól félnek, hogy az angolok *Botha* hadseregét egészen körülzárják és *Kronje* sorsára juttatják, ha nem sikerül neki Kronstadt felé elég gyorsan visszavonulni. Mindenesetre kétségtelennek látszik, hogy az angoloknak már sikerült néhány kommandót körülzárni. Pretóriában nagyon el vannak kedveltenedve az emberek. A kormány elhatározta, hogy székhelyét Lidenburgba teszi át, mert attól fél, hogy *Pretoria tarthatatlan*.

MI UJSÁG?

Azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése 1900. április hó végével lejárt és akiknek a 18-ik számunkhoz csatoltan postautalványt küldöttünk, felkérjük, hogy előfizetésüket mielőbb megújítani sziveskedjenek, mert ezek a t. előfizetők ezen a számon kívül már több számot nem kapnak.

A király itthon. Ő Felsége a király e hó 11-ikén érkezik Budapestre s még aznap ki megy Gödöllőre, hol a tavasz egy részét tölteni fogja s hol már nagyban készülnek is az uralkodó fogadására.

Báró Seefried magyar földbirtokos. Királyunk unokája, Erzsébet bajor hercegnő és férje, báró Seefried, a múlt héten Hontmegyében, Vámos-Mikolán jártak, mert báró Seefriednek az a terve, hogy a Huszár-féle vámosmikolai hitbizományhoz tartozó 4000 holdas perőcsényei erdős birtokot megvegye.

Báró Seefried és neje Huszár Béla kíséretében többnyire gyalog járták be a nagy erdőségeket, a melyek rendszeres kezelés mellett bőven szolgáltatják a vadat. Az erdőség nagyon megtetszett és így a vétel legközelebb már megkötötték. Az előkelő vendégek Vámos-Mikolán igen jól érezték magukat, a kasznári lakban megebédeltek és még aznap este visszautaztak Znaimba. *A birtokvétel a király akaratára történik.*

A budapesti szülészeti klinika leégett. A főváros egyik legszebb, legdiszesebben berendezett kórháza, a második belgyógyászati klinika, május 3-án leégett. A hatalmas épületben hetven tehetetlen gyermekágyas asszony és vagy harmincz csecsemő volt a veszedelem idején s az orvosoknak, ápolónőknek és rendőrségnek ugyancsak derekas dolga akadt, amíg biztos helyre szállította a fejevesztett betegeket. Hidegvérrel és gyorsasággal csinálták az életmentő munkát, amíg a kórterem fölött pusztított az emésztő láng. Emberéletben nem esett kár, de a klinika tetőzete majdnem egészen leégett s a falak is annyira megrepedeztek, hogy gyökeres újraépítés válik szükségessé.

Mosónők sztrájkja Párisban. Nem mindennapi sztrájk tört ki a minap Párisban és Páris környékén. A nagy mosointézetek munkásai, férfiak és nők, beszüntették a munkát és egy szép reggel, noha a tulajdonosok 10% béremelést ígértek, alig néhányan tértek vissza a mosóteknőkhöz. A párisi nagy szállodáknak a sztrájk már maig is nagy kellemetlenséget okozott. Két nap óta nem kaptak tiszta asztalneműt és ha a sztrájk tovább folyik, kénytelenek lesznek naponként ezrével vásárolni új abroszokat stb.

Fejletlenség Gyulán. Gyulán hetek óta szenvedélyes harcokat folytatnak a tisztviselők egymás ellen. Ennek az áldatlan harcnak véget akar vetni dr. Fábry Sándor alispán s rendet, békességet akar teremteni a városházán. Ezért elsősorban öt tisztviselő ellen fegyelmi vizsgálatot rendelt el. Ezek a tisztviselők: Endrődy Géza rendőrkapitány, dr. Kovács Károly városi orvos, Bessenyei Vendel rendőrbiztos, Mondruczó Péter városi napidijas és Diósy József számvivő. Hoffmann Ferencz harmadjegyző ellen, a ki a temetkezési egyletek panamájából kifolyólag lett ismertté, a vármegye közigazgatási bizottságának legutóbbi ülésén rendelték el a fegyelmit. Az alispán erélyes fellépése nagy megnyugvást keltett Gyulán. Mindenki reméli, hogy ez a tisztviselők kínos viszálykodását meg fogja szüntetni.

Hőség után jégeső. Hegyköz-Szt.-Márton vidékén hétfőn 20 fokos meleg után hirtelen nagy szélvihar kerekedett jégesővel. A levegő éjszakára négy fok hidegre szállt le. A sarkadi hegyek hóval fődvék, a belényesi hegyek közt pedig havazott.

Meggyilkolt paraszt nábob. Bredán György dusszagdag giládi paraszt nábobot agyönlötték. Órája, pénze megvolt s így a gyilkosság csak boszu műve lehetett. Bredán senkivel sem perlekedett s így a gyilkosság igen titokzatos. Ma temette el a meg-

gyilkoltat tizenkét pópá. A holttest be volt balzsamozva.

Botozni való szülők. Mőzs, tolnamegyei német és tótajku községben Tihanyi Domokos tanfelügyelő azt tapasztalta, hogy még a felsőbb osztályokban sem tanulnak a gyermekek földrajzot, történelmet és természetrajzot; továbbá magyarul sem akarnak tanulni. A tanfelügyelő erre vizsgálatot tartott, mely alkalommal bebizonyosodott, hogy a szülők maguk az okai gyermekeik tudatlanságának, mert a könyveket elveszik a gyermekektől és elégetik. A könyvpusztító s igazán csapni valóan hazafiatlan szülőket a kir. tanfelügyelő feljelentette a közigazgatási bizottságnak.

Nagy jégvihar. Pécs környékén a mult szombaton másfél óráig tartó jéggel vegyes felhőszakadás és zivatar a szőlőhegyekben nagy kárt okozott. A hegyekből alászakadó esőtömeg a város főterén feltepte az aszfalt-burkolatot, melyet több száz lépésnyire tönkre silányított. A kár mintegy 30,000 kor.

Életmentő tanító. Az Eger közelében fekvő Szarvaskő községben a minap egy hegyi patak hirtelen kiáradt s magával sodort egy fiatal leányt. Ezt látva a faluban időző borsod-nádasdi tanító Boskó János, utána vetette magát és szerencsésen kimentette.

Elítélt albiró. Schmidt István dr. zentai aljárásbiró, mivel nyakig uszott az adósságban, azzal szerzett magának tisztességtelen mellékjövedelmet, hogy a kezéhez lefizetett büntetéspénzeket zsebre vágta. S ilyformán száztiz esetben 1800 koronával károsította meg a kincstárt s több szegény embert. — A szabadkai törvényszék a magáról megfélekedezett bírót hivatali sikkasztás büntette miatt másfélévi börtönnel sújtotta, a mit a szegedi ítélőtábla két évi börtönnre emelt föl. A kuria okainál fogva megerősítette a tábla ítéletét.

Csalás egy takarékpénztárnál. A székesfejérvári városi takaréknál csalásnak jöttek nyomára. Április kilencedikén egy földmives asszony négyezer koronát felvett kellő okmányokkal. Csákberényi Nagy Máriának, Széchenyi-utczai lakosnak mondván magát, személyazonosságát két rendőr igazolta, kik vallomásuk szerint — csak látásból ismerik. A kifizetett összeget nevezett vagyonára betáblázták, melyről hivatalosan ma értesítették. Azonnal megjelent az intézetnél azzal, hogy ő pénzt soha nem vett fel. Reé István főkapitány a feljelentésre nyomban nyomozást indított s kiderítette, hogy a család Fodor Pap Ferenczné, ki a pénz felvételekor a városból megszökött állítólag Budapestre. A csaló elfogatására a rendőrség széleskörű intézkedést tett.

Elöntött tisztviselőtelep. A főváros tőszomszédságában levő Békás-Megyeren e hó elsején felhőszakadás volt, mely elárasztotta az egész helységet s a csillaghegyi tisztviselő telepet. Harmadikán éjjel rémes módon ismétlődött a vízáradat úgy, hogy a telep egészen vízben áll. A helyszínre kiment Beniczky Lajos alispán, hogy az esetleges intézkedéseket megtegye.

GAZDASÁGI DOLGOK.

Kipusztult herevetések pótlására alkalmas zöldtakarmány.

Több oldalról intéztek hozzánk kérdést aziránt, hogy kipusztult herevetések pótlására minő zöldtakarmány alkalmas a termelésre. Az idő előrehaladt volta miatt czélszerűnek találjuk azokra a feleletet a következőkben bővebben megadni.

Ha a herevetés valahol nem sikerül, annak oka vagy az, hogy az illető gazdaságnak egy és ugyanazon talajába rövid időn belül újra vetik a herét s a talaj u. n. „hereunottá” lesz; vagy az, hogy a talaj egyáltalán nem oly minőségű, mint a minőt a here diszléséhez megkíván, pl. tulnedves, tulszáraz, köves, rossz altalaju; vagy hogy az időjárás viszontagságait nem volt képes birni; vagy a mag volt régi, csiraképtelen, vagy végül, ha sikerült ugyan a vetés, de a tél folyamán még is kiveszett, az, hogy az egerek okoztak benne pusztítást.

Hogy minő növényt vessünk már most ez évben a here helyébe, e kérdésre — úgy véljük — legjobb tanács a borsós csalamádé ajánlása, a mely takarmánykeverék sokkal megfelelőbb, mint a csalamádénak egymagában való termelése. A csalamádénak ugyanis az a hibája, hogy nem eléggé tápdus s ezért ha egymagában — jobb takarmányok hozzáadása nélkül — etetjük tejelő marhákkal, avagy igás ökrökkel, előbbiek hig tejet adnak, utóbbiak pedig nem jutnak erőhöz, lesóványodnak.

Azon állítás, hogy a borsós csalamádé termelésének nincsen értelme, mert a borsót korábban kell vetni, mint a csalamádét s vagy jó az időjárás s ekkor a csalamádé fejlődik, s a borsót teljesen elnyomja, vagy rossz az időjárás s ekkor a borsó megterem ugyan, de a csalamádéval szemben csak nagyon kevés terméshozamot ad, — a valóságnak meg nem felel. Igaz ugyan, hogy a borsót korábban kell vetni, mint a csalamádét, de ebből nem következik az, hogy a csalamádé nem használható fel a borsóval való keverésre; sőt ellenkezőleg, ha a csalamádét csak egymagában vetjük, akkor az a hideg időjárást határozottan megsínyli s kevesebb termést ad, ha ellenben borsóval keverve vetjük, akkor a terméshozam jóval nagyobb lesz, mert a borsó fejlődésének épen a hidegebb idő kedvez. Egyébként a termés mennyiségére az is befolyást gyakorol, hogy magas vagy alacsony növésű tengerit használunk? Ha korán vetünk, akkor jobb magasnövésű tengerit használni, mert ez nem nyomja el oly könnyen a borsót, mint az alacsony növésű, mert itt az a czél, hogy a borsó megerősödését minél jobban előmozdítsuk.

A borsó jobb szereti a hűvös nedves időt,

mint a száraz meleget; a csalamádé pedig inkább az utóbbit. Épen ezért az április-májusi gyakoribb hőingadozás a csalamádénak fejlődésére nem oly kedvező, mint a borsó fejlődésére, s így nem kell attól tartani, hogy egy magasabb növésű tengeri a borsót elnyomná.

A keveréket leghelyesebb úgy összeállítani, hogy a borsóból veszünk egyharmadrészt, a csalamádéból kétharmadrészt; tehát kat. holdanként 70—80 kg. tengeri és 35—40 kg. szepességi takarmányborsó szükségeltetik. A magot elvethetjük egyszerre mint keveréket 20—24 cm. sortávolságra; de vethetjük külön-külön is, úgy, hogy előbb elvetjük a tengerit, s ha ez kikelt, erre keresztbe a borsót.

Kaszálni akkor kell, midőn a borsó virágozni kezd. Ha a kaszálással késlekedünk, a borsó alsó levelei megsárgulnak, a tengeri pedig elfásul.

A juhoknál előforduló mételykór.

Folyók, patakok mentén elterülő mélyebb fekvésű réteken, árteres területeken, mocsaras és turfás legelőkön tartózkodó kérődző állataink között, különösen tartósan nedves időjárás alkalmával észlelhető a gyógyíthatatlan mételykór.

A mételykört a lapos férgekhez tartozó, levélalaku férgek idézik elő, melyek juhokat és szarvasmarhákat kivéve más háziállatainknak alig okoznak súlyosabb betegséget.

Az alig 4 cm. hosszúságú férgek nagy előszere-ttel telepednek meg a májban, hová fejletlen alakban, a fertőzött ivóviz és takarmánnyal jutnak.

A fejletlen ébrény az állati bélsárral eltávolodott petéből képződik, amelynek kifejlődése előtt még vízi esigába kell vándorolnia, ahol betokolodik és megsaporodik. Rövid idő elteltével az új lények ismét szaporodva elhagyják a esigát, hosszú mozgékony farkukkal keresik fel a fűszálakat, ahol nyálkás anyagot választva betokolódnak.

Tehát egy petéből a fejlődés folyamata alatt számtalan métely fejlődik, ami magyarázatul szolgálhat a gyakran észlelhető súlyos fertőzéseknek.

A mételynek említett fejlődéséhez víz szükséges, azért a szikes legelőn tartott állatok között a betegség ismeretlen.

Legelés alkalmával avagy a lekaszált fertőzött fűvel gyomorba jutott számos betokolt ébrény burka feloldódva, szabaddá lesz, ezek felkeresvén az epe vezetéket, behatolnak a máj állományába. Hogy az áramló epe ki ne moshassa őket, arról a természet gondoskodott, felrubásván bőrüket hátrafelé irányuló tüskékkel.

A májba jutva, egyideig táplálkoznak, majd kifejlődve a májban, részben elhalnak, részben Gerlach szerint májustól júniusig visszavándorolnak a bélbe, itt petéket rakva teljes felbomlásnak indulnak, míg a petéik a szabadba jutnak.

A mételykórra jellemző tünetek a betegség végső szakában jelentkeznek. Kezdetben táplálkozási zavar, az állatok magaviseletében észrevehető kedvetlenség, bágyadtság, némi gyöngeség észlelhető. Később sápadtság és a test egyes tájain keletkező élesen határolt térszűrés tapintatu duzzanat látható, különösen a hason, szügyön, a gégetájjon és szemhéjak környékén. Jellemzőnek tartják a toroktájduzzanatot, mely éjjel pihenés alkalmával elmulik, nappal, legeléskor ismét jelentkezik. A duzzanattal egyidejűleg az orr és száj nyálkahártyája, az ajkak belső felülete sárga színt ölt. Szeszélyes, némelykor rossz étvágy, az állandó hasmenés az állat lesoványodását okozza, a gyapju fénytelen, kőzossá válik, a mellkas jobboldalán az utolsó bordaköz érzékeny, majd végre teljes kimerülés között elpusztul az állat.

Ha az említett tünetek valamelyikét ugyanazon időben több állaton észleljük, tanácsos, egyet levágnatni, hogy az állatorvos boncsolási jegyzőkönyvvel is bizonyíthassa a mételykór jelenlétét.

A mételykór a juhoknál szavatossági főhiba; a szavatossági határidő 60 nap.

Vegyesek.

Lisztetetés méhekkel. Ha a tavaszi fiasítás alkalmával a méheknek nincs elegendő mézők, legezészerűbb a himporhiányban szenvedő törzseket a felesleges mennyiségben levő himporos lépekkel felszegélyezni. Használható ugyan a finom buzaliszt is, de ezt a méhek csak addig fogadják el, ameddig a szabadban nem találják virágot. A lisztet azonban a méhek a kaptárban nem szedik fel, hanem csak a szabadban. E célból egy üres kaptárt helyezünk el a méhes körül valami napos helyen és ezekben etetünk olyformán, hogy egy lapos tányérba egy maroknyi buzalisztet teszünk és melléje a kaptár fenekére egy tányérkára mézet. Eleinte természetesen csak a mézre szállanak, de ha ez elfogyott, a liszttel is beérik.

Uborkák hajtatása. A jól hajtatott uborkához a következő igényeket támasztjuk: erőteljes növény, dus hozam, a termények gyors fejlődése, nyulánk, egyenes, lehetőleg hosszú alak, erős héj, finom, gyenge, jóízű hus és csekély magház. Ezen tulajdonságokat legjobban uralja a Weigelt & Co. erfurti kereskedelmi kertész által: Early Tottenham Prolific név alatt behozott uborkafaj. Ennek növénye erőteljes, ize igen finom és gyenge. — Szintén igen jó faj, sőt mondhatnánk, hogy előbbivel határozottan vetekedik a Javitott Telegraph, mely 60—80 cm. hosszúságra is nő. A két, most említett faj keresztezéséből állított elő „Weigelt legjobbika“ (Weigelt's beste von Allen), amely ép oly korán metszhető, mint a Tottenham s amelynek termés hozama bámulatos.

DRÁMA A FELHŐKBEN.

MULATTATÓ.

A „góbé“.

— Székely história. —

Irtá: Szittya.

Ugy van a székely a „góbé“ elnevezéssel, mint a mesebeli aranygyapjas báránka a hozzá érintőkkel, akik a mese szerint valamennyien hozzáragadtak és vele tánczoltak.

De hát valóban furesa, hogy egyik székely sem akarja elismerni magáról, hogy ő a „góbé“! A marosszéki az udvarhelyszékit mondja góbénak, az udvarhelyszéki a csikszékit, a csikszéki az aranyoszékit, az aranyoszéki a háromszékit és a háromszéki: valamennyit! De maga-magát egyik sem!

Pedig tessék elhinni, hogy góbé az valamennyi! (No. ezért mind az öt székben betörik a fejemet!) És hogy mit jelent a góbé elnevezés? azt most nem akarom hosszasan magyarázni, hanem az egyszeri örmény szavait idézem felvilágosításul:

„Az Isten titkát, meg a székely góbé eszejárását nem lehet kitalálni.“ Így tehát valamennyi furfangos eszű székely mind góbé! De hát melyik nem furfangos?

Bizonyosságul álljon itt egy törül metszet székely góbéság, még pedig onnan, ahol leginkább tagadják a góbé elnevezés jogát.

***

Erdővidéken történt meg ez a kis mulatságos história, honnan a „*baj van Köpeczen!*“, meg a híres „*botosi lakadalom*“ mondái erednek. A térképen hiába kutatnák, mert nincs kiírva, de azért híres hely Erdővidék a Székelyföldön, nemesak Háromszéken. Főleg azért híres, mert ott mindenki megharagszik a „góbé“ elnevezésért. Pedig!...

Pál Mózes bátyámnak bosszus napja vala a mult ős szent Mártonja, mert a katonaságból hazakerült fiának nem vehetett olesón házat. Nem vehetett pedig azért, mert a szomszéd faluból ide átköltöző oláh pap elütötte kezéről a házat. És így elrontotta a kedvező vásárt.

Ekkor Mózes bátyám három napig sem nem ivott, sem nem evett haragjában. És negyedik napon felfogadta, hogy visszafizeti ezt a kölesönt a pópának!

Eltelt az ős. Elmult a tél. Ujra érkezett a mosolygó kikelet, de Mózes bátyámnak sehogyse tudott összeakadni a szekere rudja a falujokba átköltözött oláh pappal.

De később mégis kiokoskodott valamit a székely! Megverni nem akarta haragosát. Mással megveretni éppen úgy sem! Tehát kinevettetni! Ezt ókumlálta ki a parádés első házban (székely szójárás első szoba helyett) és lefeküdt egy délután aludni.

Aludt egy nap.

Aludt két nap.

Harmadik napon már esodájára jártak az emberek az alvó Pál Mózesnek. Eljöttek nemesak a falujából, hanem a szomszéd falvakból is. Felesége, a jó Rebus néni sirt, költögette, majd kanállal tejet öntött a szájába s éjszakára bezárta, hogy a rossz lelkek ne tudják valahogy megközelíteni.

Negyedik napon papokat hivatott, akik imádkozva könyörögjenek a nagy betegért. Napközben százával jártak a bámulók megnézni, hogy Pál Mózes miként alszik.

Ötödik napon a csodanézők nagy bámulatára az oláh pappal jött be Rebus néni az alvó emberhez. A falubeli népek csak ezt az oláh papot tartották egyedüli szent embernek a vidéken és a szent pópa valójában előszedte tudományát. Csinált ókus-pókuszt bőven, amire Mózi bátyánk csakugyan fölébredt!... Mikor széttekintett, a pópát látta meg legelőbb, legközelebb.

— Kend mit keres itt tisztelendő ur?

— Mi történt veled ember?

— A pokolban jártam tisztelendő ur.

— A szentek serege őrizett tégedet, — szólt a pópa kenetteljes, nyujtott hangon és keresztet vetett magára.

— A bizony nem a szentek őriztek, hanem az ördögök kergettek ki onnan, — folytatá Pál Mózes bátyám, — ha meghallgatjátok, hát elmondom.

A benlevő sokaság mohó kíváncsisággal leste a csodálatos alvó szavait és hogy mindenki tudott magyarul, azon ne esodálkozzék senki, habár pópa is van a faluban, mert az erdővidéki oláhoknak csak a vallása oláh, a beszédje nem.

Pál Mózes bátyám elkezdé borzalmas történetét:

— Négy napig voltam a pokolban, dolgoztam a legfáradtságosabb munkákat, amitől még egy barom is elfáradt volna. Éjszakára mind visszajöttünk és én egy székre ültem, mert azon még nem ült senki, hát azt hittem, hogy az én helyem. Ötödik napon jött Luezifer, hogy megvizsgálja elkárhozott bűnöseit. Aztán mikor hozzám érkezett az ördögök fejedelme, hát felrántott ülésemből.

— Takarodj ki a más helyéről!

— Ez az én helyem! — mondtam neki.

— Nem a tied! — ordított reám.

— Hát kié? — kérdezem.

És itt megállott beszédjével a csodaalvó Pál Mózes bátyám, de csak azért, hogy a figyelmes hallgatók annál kíváncsibbak legyenek, aztán megkérdezték:

— Ugyan kié volt az a hely?...

— Hát azt felelte a fekete ördögök fejedelme, hogy ezé az oláh pópáé s engemet kirugtak a pokolból!

Falakat rázó nevetés, hahóta követte a csodaalvó szavait, mire a pópa megszaladt melőle és átkozá a perczet, melyben fölébresztette. (Fölébredt

A huszár szabadságon.

volna az nála nélkül is, de azt nem gondolta a pap.) Szaladt, futott, de hiába. Megtudta Székelyországnak mind az öt széke, hogy Pál Mózsit az oláh pópa helyéről kergették ki az ördögök a pokolból!...

S ez a história Erdővidéken történt, ahol menyre-földre tagadják a góbéságot. Pedig!... — már kimondom, ha be is török a fejemet, hogy ők az igazi „góbék.”

SZEGÉNY BARDOCZNÉ.

— REGÉNY. —

A „Független Ujság” számára írta: Péterfi Tamás.

(Folytatás.)

Borzasztó kínok látszottak arcvonásain, melyet a hatalmas, izmos legény nem birt eltitkolni.

— Bardocznéhoz!... — sugták ajkai és lecsukta szemeit, összeszorította ajkait, nehogy egy „jaj” szó elrebbenjen róla.

— Tudjátok merre lakik Bardoczné? — kérdezte Ilia.

— A város végén a legutolsó házban lakik, — felelte Vaszilie.

A magas legény vállat vont rá. Gondolta magában, hogy csak vigyék! Igaz, hogy ő azt a házikót fölgyújtotta és bezárta az ajtóját. Azóta földig égett, de azért csak vigyék a haldoklót!... Miért ne teljesítenék végohajtását egy félholtak. Ha abban az irányban az

uton találja a halál, már az is megnyugvás reá nézve. Mig ezeket átgondolta Ilia, hátralépdelt hosszú lábaival a szekérszínbe. Levette a csigolyavesszőből font szekéroldalt s előkeresett két rudat, melyet alája tegyenek a könnyebb szállíthatásért.

Vanessa Gyogyet végignyújtották a szekérkason, mint puha hordályon s Ilia kaput nyitott a sebesült-szállítóknak.

— Sugjátok meg neki, hogy utban van már Bardoczné felé! — biztatta gunyosan a két ifjut. Beesukta a kaput a távozók után s megjegyezte nyomban, hogy nem Bardoczné felé vagy utba, hanem a halál felé.

Visszatért a kiütött oldalú viskóba meglátogatni a másik sebesültet. A mint betoppant, rakiáltott a véreben fetregő legény:

— Ki jött be?...

— Ne félj pajtás! — biztatta kedveskedő hangján Ilia, — beteglátogatóba jöttem hozzád! Hát mégis győztél. Az a másik megmural (meghal) rövid időn. Hanem vigye fránya az ilyen győzelmet! Nekem nem kellene belőle! Segitsek valamit?

— Megköszönöm Ilia. Pedig tudom, hogy csuf-ságból jöttél, de el kell fogadjam. Nincs senkim.

— Tudom, tudom! Azt hiszitek, a miért a hangom nem szép, hát azért gunyolok mindenkit s a lelkem is rossz kell hogy legyen?!... Pedig az én lelkem jó... nagyon jó... igen jó!... Oh, szent Mihály árkangyal ne hallgass most ide! — tette utána vontatott csuf hangon, mely szívéig sértette a hallgatóját.

— Ne szemtelenkedj Ilia! — kiáltott rá a sebesült haragosan.

— Inkább hideg vízzel mosogatlak, csak ne tüzelj,

ne heveskedj pajtás. Várj egy szemhunyoritásig, vagy ha fájdalmaid vannak, akkor jajgass! a mint éppen jól esik.

Leakasztotta a falról a fejő sajtárt. Kilépett az udvarra és megtöltötte a kútnál hideg vízzel. Jót tett, hanem a sebesültnek ebben sem volt sok köszönete. Többet sértett szuró szavaival, míg a fejét mosogatta, mint a mennyit ápolásával gyógyított betegjén. Azonban mégis ápolás volt.

— Hogy is volt pajtás!... A fejjel ütötték ki a ház oldalából a boronát!... Az pompás gondolat volt... Bemutattad, hogy erős koponyád van!... Látod, inkább ütöttél volna ki két boronát!... Akkor bizonynyal nem szorult volna közibe a fejed... Miért sajnáltad?... Miért kimélted inkább a ház oldalát, mint a fejed bőrét?...

— Ne bosszants Illia!

— Már hogy bosszankodhatol, mikor hideg vízzel locsolgatom, hűtögetem a hevüléset?... Ne légy tüzes most, hiszen milyen szép tisztára mosom a kedves fejedet... A bábaasszony fürösztése óta nem járt ilyen gondos mosás rajtad!...

— Alávaló gazember vagy Illia!

— De jó a lelkem!... Oh, szent Nikuláj, fordulj félre, ne hallgasd meg...

— Gyalázatos voltál egész életedbe, Illia!

— Inkább dicsérlek, csak tőrjed ezeket a gondos kezeket pajtás. Hiszen, bizony mondom, hogy szépen csináltatok!... Ki verni a te drága fejjel a ház oldalát?... Hanem az ellenfeled, az a félholt hóhér még a te fejjel akarta visszaverni! No, hallott valaki ilyen szemtelent? még a varga is kalapácsesal veri be, de fogóval huzza ki a szeget...

A sebesült reszketett bosszuságában, de csak türte csendesesen, szó nélkül az ápolást.

— Látod pajtás, nekem valóban nemes lelkem vagyon. Mondd meg, mint ápolódnak, hogy az a kis leány megérdemelte-e azt a nagy tusát?... Nem felelsz, ugye?... hát bizonyosan meg! De most nincs, ki vigyázzon rá, mindkettőtök maródi lett. Ha igazán széplelkű volnál pajtás, kellene, hogy gondoskodj róla! Állíts gondozót melléje!... Például én valamikor papnak voltam szánva, — oh, szenteknek serege, milyen érdemes szolgálja veszett el az Istennek bennem!... Látod pajtás, én nemeslelkű vagyok hozzád, hát elválnám a kicsike gondozását! csak a míg felgyógyulsz!...

Illia érezte, hogy felakarja emelni fejét a sebesült, hogy hevesen ellentmondjon, de nem engedte, sőt, hogy szünjék buzgósága, belenyomta a sajtár vízbe, hogy ne feleljen, míg ő folytatja édes hangján.

— No, no! Minek erőlködöl hiába!... Te, pajtás, most gyöngé legény vagy ám!... Várj, hozzak egy sajtár tiszta vizet. Ez már nagyon véres. Ha tisztára mostam a fejedet, úgy bepóllállak, hogy a legvénebb bábaasszony sem különben.

Eltávozott a sajtárral s az ott maradt legény valóban érezte az Illia szavainak igazságát. A tömeges vérvesztés elgyöngítette, pedig még egyre bugyogott, egyre folyt és a fejét lankadni érezte, mintha nem is az övé volna.

Végre a harmadik sajtár vízzel tisztára mosta a pajtása fejét Illia. Bekötözte kendőkkel s a vértől megtisztult arcot föllehetett ismerni.

Gyika volt...

— Hová kívánczol pajtás? — tudakolta Illia a bepóllált fejű legénytől.

— Vezess el engem Bardocznéhoz! — kérte Gyika a hórihorgas legényt.

Illia esodálkozva tekintett a pajtása sápadt arcára,

mely a sok vérvesztés következtében olyan lett, mint a viasz. Aztán gondolkozni kezdett: az a másik szintén Bardocznéhoz kívánczol, ez is oda akar menni? hát ezek bolondok! legjobb lesz, ha nagyot hazudok ennek!... az a másik ugy is hamarabb beérkezett a halálhoz, mint Bardocznéhoz...

— Hej, pajtás onnan elkéstél te!... — szolt a betegjéhez Illia.

— Meghalt?... Megöltétek?... — kérdezte Gyika reszketve.

A mellette álló legény bármilyen magas volt, észre kellett vegye a Gyika szenvedélyes kérdéseiből, hogy nem egyszerű kíváncsiságból kérdezi. Ez több annál! Ez a veszteségtől remegő közeli érdekelt hangja volt...

— Már hogy gondolsz olyan bolondokat pajtás, — nyugtatta meg a sebesültet. — Nem bántotta őket senki... mert hát nem is bántotta...

— Ki védelmezte meg őket? — tudakolta Gyika s érzett kifejezésében az önvád, mintha tudná, hogy az az ő kötelessége lett volna...

— Mert eltávoztak a veszedelem színhelyéről! Idejekorán menekültek!... — és magában utána gondolta Illia, hogy szebben egy pap sem képes hazudni...

— Ugy?... —

— Persze, hogy ugy!... éppen ugy!... De most hová vigyelek pajtás?... Kire bizzalak, ha ápoló kezeimet leveszem rólad... Oh, áldott kezek! — csufolta a saját kezeit és végigsimogatta azokat.

(Folyt. köv.)

Apróságok.

Részeges állatok. A tapasztalat azt mutatja, hogy némely állat szereti a szeszes italt. A ló különösen a vörös bornak, a kutya pedig a sörnek nagy barátja. A német diákoknál szokásban van, hogy társas mulatozásaikra kutyájukat is magukkal viszik, melyek azután úgy rákapnak a sörivásra, hogy versenyt isznak a gazdáikkal. De kisebb állatok sem vetik meg a szeszes italt, amint ezt egy Tutt nevű angol természettudós érdekes kísérletekkel igazolta be a minap a pillangókon. Egy üvegharang alá több lepkét zárt, himet és nőtényt egyaránt. A nőtény-pillangók a virágra szállottak s a szirmokon levő vízesepekkel oltották a szomjukat. A himek ellenben azokra a virágokra telepedtek, melyeknek szirmai szeszes folyadékkal voltak megnedvesítve. A részeges pillangók addig dorbézoltak a szirmokon, amíg bódultan le nem hullottak. A szó szoros értelmében holt részek voltak. Az említett tudós, hogy állítását szembetűnőbben igazolja, az üvegharangba egy pohár vizet és egy-egy pohár erős, angol pálinkát tett. A him pillangók habozás nélkül, egyenesen a pálinkára szálltak s élvezettel szívták magukba a részegítő italt. Mások is gyakran tapasztalták, hogy a szabadon hagyott likörös poharak nagy vonzerőt gyakorolnak a lepkékre. Reggelre minden ilyen pohárban található egy-két részeg lepkét. Érdekes és kevésbé megmagyarázható jelenség, hogy a nőtény állatok nem szeretik a szeszes italt, csak a himekben van meg a részegeskedés hajlama.

Galyhordás.

Képeinkhez.

Dráma a felhőkben. Hatalmas találmánya az újabb kornak a léghajó, melyen fölszállva, órák alatt országok fölött repül el a léghajós. A léghajózás azonban kockázatos vállalkozás, mert nem egy ízben éri szerencsétlenség a léghajósokat. Hajmeresztő, szédítő magasságból való kiesését a léghajósoknak ábrázolja mai képünk.

A huszár szabadságon. A huszár a világ legelső katonája, rég megmondták már ezt a poéták, akik megénekelték a huszárt, melynek „husz az ára”, — vagyis egy huszár fölér husz gyalogossal. Bezzeg büszke is a legény az ő huszár mivoltára, ha szabadságra mén, olyan gangosan sétál végig a kis-utczán, mint valami kiskirály, vagy legalább is olyan méltósággal, — mint a főszolgabíró ur. Mai szép képünk ily huszárjelenet ábrázolása. A huszár-gyerek szabadságon lévén, betér a falu koreszmájába s huzatja a tapasztó cigánynyal a szebbnél szebb sarkantus eszima alá való nótákat s ugyancsak megpörgeti a fiatal koreszmáros lányt. A jelenetnek természetesen néma bámulója a környezet.

Galyhordás. Mig a halász a folyó messze vizein veti ki hálóját s vár a szerencsére, addig az asszony sem tölti vesztogelve az időt, hanem elvégezve házi dolgait, beül a csónakba s átevez a szigetre, hol a víz selye által partravetett galyakat összeszedje, jó lesz az télire tüzelőnek. Ugy kezeli az evezőt a menyecske, mint akármelyik vizen járó ember, — nem hiába halásznak a felesége. Sőt mi több, azt a 3—4 esztendőös porontyot, a kislányát is magával viszi, aki szintén segít neki galyat szedni, úgy aztán vigan meg a galyhordás.

Betűrejtvény.

os él **ETA** legszebb
os a világ.

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni. Megfejtési határidő május hó 19.

A „Független Ujság” 18. számában közölt talány megfejtése:

„Karácsony.”

Helyesen fejtette meg: László Endre ur. (Alsó-Fernezey) kinek a kitézött jutalomdíj gyanánt Benedek Elek: „Az utczán” cz. művét küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Papp Lajos urnak. A Mayerffy-féle permetezőanyag beszerezhető Mayerffy Zoltánnál Kecskeméten. Forduljon egyenest hozzá a föltalálóhoz, a használatra vonatkozó utasítást is megkapja tőle. Sziveskedjék lapunkra hivatkozni. — **Léb Bernát urnak.** A rétjén előforduló mindkét gyomnövény csak abban az esetben volna kiirtható, ha a rétet talajának fölősmennyiségű vize lecsapolás, vagy alagsövezés által eltávolítható volna. Mivel ez, mint írja, nem lehetséges, legjobb, ha a réten kaszált füvet zsombolyai módon besavanyítja, ilyen állapotban a marha meg fogja enni. A zsombolyázásról legközelebb kimerítő közleményt fogunk hozni. — **Bajusz József urnak.** A magyar büntető-törvénykönyvet megrendelheti lapunk kiadóhivatalánál is; azonban nem ajánljuk, hogy ezt a drága könyvet megszerezze, mert azt csak képzett jogász érti meg és használhatja. Ha valami baja van, jobb ha valamely megbízható ügyvédtől kér tanácsot. Máskor tessék egyszerű levélben írni, fölösleges a drága ajánlásra költenek, anélkül is megkapjuk a levelet. — **Javorik Kálmán urnak.** A község jogositva van telepedési illetéket szedni, annyit, amennyit a vármegyei szabályrendelet megállapít. Hogy az új birtokosok a községi haszonélvezetben nem részesíttetnek, ez lehet igazságos és lehet igazságtalan is. Attól függ, hogy a megszerzett

uj birtoknak volt e arra joga. Ezt így távolból a viszonyok ismerete nélkül megmondani nem tudjuk, tessék egy megbízható ügyvéddel tanácskozni, az a kellő adatokat kikutathatja és jogai érvényesítésére a szükséges lépéseket megteszi. — **Sch. J. urnak.** Vannak gyenge füstölő anyagok, melyekkel a szalmakasban levő méheket elkábitják, de meg nem ölik. Az így elkábitott méheket a kasból gyorsan kirázzák egy kosárba és áteszik a kaptárba ügyelvén arra, hogy a királyné közöttük legyen. A kaptárt azután a régi kas helyére állítják. A méhek csakhamar fölélednek, kirepülnek és úgy dolgoznak tovább, mintha mindig a kaptárban lettek volna. Az említett füstölő-anyag beszerzéseért a czél megjelölésével forduljon Joó István kereskedelmi méhészetéhez Komáromba. Sziveskedjék lapunkra hivatkozni. — **K. Gy. urnak, H-Téglás.** Amint a levélből kirepeszük, ön valami furfangos csalónak esett áldozatul. Ebben a dologban más tanácsot nem adhatunk, mint azt, hogy bizza ügyét ügyvédre. — **S. F. urnak, Kutas.** Amennyiben az illető beismerte, hogy a tollat csakugyan átvette, kifizetését pedig igazolni nem tudja, vesztett ügye van. Biztosan persze nem irhatunk az ügy alapos ismerése nélkül.

Budapesti piaczi árak.

Budapest, 1900. május 12-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 16—17.60 K. *Rozs* 13.20 K-től 13.70 K-ig. *Árpa* 12.13 K, jobb minőségű 13.20 K. *Zab* 10.60 K. *Tengeri* 11.00 K. **Liszi** ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	27.80	26.70	24.70	23.30	22.70	19.80	20.00	16.70	11.80

Buzakorpa finom 9.40 K, durva 9.40 K.

Egyéb magvak: *mák* 50—60 K 1 q., *bab* fehér nagyszemű 14—18 K, aprószemű 14—18 K, *tarka* 12—20 K, *lencse* 12—20 K, *borsó* héjas 20—24 K, *lóhere* 140—150 K, *lucerna* 88—100 K, *baltaczim* 24—26 K.

Takarmányvásár. Réti széna 400—620 fillér, muhar 580—660 fillér, zsupszalma 280—340 fillér, alomszalma 220—260 fillér.

Juhvásár. Élő bárány 10—15 K, öltött bárány 8—14 K.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 110—112 fillér, 280—300 kg.-mos 109—110 fillér, öreg 300 kg.-on túli 102—106 fillér, szerb 106—108 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 60—68—, középminőségű 52—58—, alárendelt minőségű magyar ökör 40—50—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 42—64—, magyar tehén középminőségű 42—64—, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 42—64—, szerbiai ökör jobb minőségű 50—62—, kivitel —, középminőségű 46—48—, szerbiai bika 46—64—, szerbiai bivaly 34—46—, kiv. — koronáig métermázsánként élősúlyban.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 2.80—3.00 K, csirke 1.10—2.60 K, kappan hizott 4.40 K.—5.00 K.

Tojás alföldi 54—55 K, erdélyi 55—67 K, ládánként. Tea-tojás 100 drb 0.00—0.00 K.

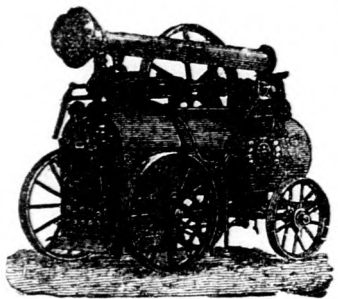
Tejtermékek. Teavaj 2.00—2.50, tejföl 50—56 fillér literenként, főzővaj 1.50—1.80 K, tehénturó 20—24 fillér kg.-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 0—0— 1 q 4.50—5.—, Petrezselyem 100 kötés 0—0—, 1 q 28—36—, zeller 100 drb 6.00—16.—, karalábé 2.60—3.60, vöröshagyma 100 kötés 0—, 1 q 12—15—, foghagyma 24—30—, vörösrépa 100 drb 1.20—2.00, fehérrépa, fejeskáposzta 00—00—, kelkáposzta 100 drb 1.60—4.—, vöröskáposzta 00—00—, fejjessaláta 3.00—7.00, kötött saláta 0—0.—, burgonya rózsa 1 q 5.20—6.00, sárga 6.00—6.00.

Fehér Miklós

gépgyára

Budapest, IX., Üllői-út 23. szám.

CSEREÜZLETEK lokomobilok és cséplőgépekre költetnek.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült gőzeséplő garnitúrákat, Compound lokomobilokat stb., raktáron tart mindennemű gazdasági gépet, földmívelési eszközt, továbbá

jól kijavított

lokomobilokat és cséplőgépeket különböző gyártmány és nagyságban, ajánlja jól felszerelt gépműhelyét gépek javítására és malomszerelvények gyártására.

Mérsékelt árak, kedvező fizetési feltételek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

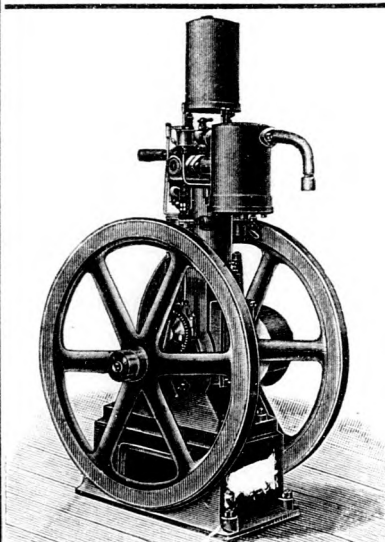
Ganz és Társa

vasöntöde és gépgyár részv. társaság

B U D A P E S T E N.

Petroleum és benzinmotoraink,

Msz. 17.

petroleum és benzin lokomobiljaink

(Bánki és Csonka szab. rendszere.)

adómentes ásványolajjal a legolcsóbb hajtóerő.

Hatósági engedély nélkül bárhol felállítható.

nem tűzveszélyes, egyszerű, tartós szerkezetű, gépészre nincs szükség.

Árjegyzéket kívánatra küldünk.

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körut 32. szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

gőzcséplő készleteit, „Millennium“

legújabb szerkezetű **fűkaszáló-, marokrakó- és kéveköto aratógépeit**, melyek főelőnyei:

préselt aczélemoz-állvány, tégelyaczel-alkatrészek, jó és könnyen hozzáférhető elpusztíthatlan szerkezet,

továbbá: a szab. osztrák-magyar államvasutársaság resiczei mezőgazdasági gépgyárában készült

3, 3 1/2 és 4 lóerejű cséplő-készleteit.

Sack-rendszerű, aczelöntésű ekefővel ellátott **ekéit**, járgányos cséplőkészleteit, szecsavágóit és egyéb mezőgazdasági eszközöket.

Figyelmeztetés!

Ezennel közhírré tesszük, hogy az összes ügynökeinktől, legyenek azok akár helyi ügynökök, akár utazó ügynökök, az addig birt meghatalmazásokat f. évi január hó 31-ével megvontuk és azokat ezennel hatálytalanoknak nyilvánítjuk. Nevünkben és megbízásunkból tehát csak is azok járhatnak el, a kik 1900. február hó 1-e után kelt és általunk aláírt megbízással bírnak és csupán oly jogkörrel, a melyre ezen írásbeli megbízás kiterjed. Nehogy a közönség tévútra vezetessék és nehogy nevünkkel visszaélések történhessenek, felkérjük mindazokat, kik velünk üzleti összeköttetésbe lépni óhajtanak, hogy mindenkitől, a ki nevünkben eljár, írásbeli meghatalmazásának felmutatását kérjük s abba betekintést tenni sziveskedjenek.

A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége.

A budapesti marhavásártéri vásár-pénztár részvénytársaság:

szarvasmarha, borju, juh, kecske, bárány és sertések

bizományi eladásával

foglalkozik.

A bizományba küldött állatokat — kíséző nélkül lehet feladni. A tulajdonosnak az eladásnál nem szükséges jelen lenni. A feladott állatokra a feladási-vevény ellenében megfelelő

előleget nyújt

hatóságilag megállapított kamatláb mellett.

Vasuti küldemények czimzandók:

Vásárpénztár, Budapest, Ferencváros.

Levél-, sürgöny, telefonczim: „Vásárpénztár—Budapest.“

Készpénz kölcsön

földbirtokokra és házakra

a valódi becsérték háromnegyed részéig
20—60 évi törlesztésre. Birtokos fölmondhat

bármikor, pénztézet ellenében nem.

Lebonyolítás 14 nap alatt.

Konvertálás bélyeg- és illetékmentes.

Semmi előleges költség.

Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv-másolat.

**Ingatlan- és Jelzalog-Forgalmi-Intézet,
Budapest, VI., Váci-körut 39.**

A hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosok által is ajánlott intézetünk tíz évi fennállása óta 50,000,000 frunyi kölcsönt szavaztatott meg.

FÜMAGVAK

legfinomabb minőségben és legolesóbban kaphatók

RADWANER és RÓNAI

magkereskedésében

BUDAPEST, V., Nádor-u. 8. sz.

J. C. SCHMIDT erfurti magtermelő német cs. udvari szállító **magyarországi főraktárában.**

Ugyanott a világhírű erfurti kertí magvak, valamint gazdasági vetőmagvak legjutányosabban beszerezhetők.

Helyközi telefon: 34—90.

Tessék árjegyzéket kérni.

Az 1899. évi szegedi mezőgazdasági kiállításon „új és figyelemre méltó“ jelzővel kitüntetve.

Szab. kéttengelyű „Bóni“ eketaliga.

!! Legújabb szerkezet!!

Tartós, szilárd, nem kopik, nem dől, domboldalon nem farol, az ekét egyenletesen vezeti, kenése folytonos és gazdaságos, kevés vonóerőt igényel.

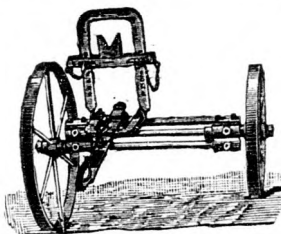
Pillanat alatt állítható!

Megrendelhető:

Nyirbátorban: Mandel Eduárd és társainál.

Budapestben: a szab. osztr. magyar államvasutársulat magyar bányái, hutái és uradalmi vezérigazgatóságánál (VI., Teréz-körut 24/a.), a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél (V., Alkotmány-u. 31.) Bächer és Melichár czégnél (VI., Nagymező-u. 68.) Kann és Heller uraknál (V., Váci-körut 62.)

Más rendszerű vas-eketaligákat átalakításra elvállalunk.

MAGYARON ELSŐ LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB NÍRNEVŰ ÓRAZÁRTÉ

BRAUSWETTER JÁNOS

ALAPIT. SZEGEDEN 1847.

CS. ÉS KIR. KIZÁRÓLAGOSAN SZAB. CHRONOMETER- ÉS MŰÖRÁS. FÖLTALÁLÓJA A REMONTOIR INGAÓRÁKNAK STB. STB. JAVÍTÁSOK 5-ÉVI JÓTÁLLÁS MELLETT

ÓRAK ÉKSZEREK
10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL
RÉSZLETFIZETÉSRE
KÉPES ÁRJEGYZÉK BÉRMENTVE.

1899. évi forgalom: 26,480 bál.
Felhivjuk
a t. cz. gazdaközönség
figyelmét
a budapesti
gyapju-aukeziókra

melyek idei első sorozata

f. év július hó 1-én
 veszi kezdetét.

Az aukeziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Buda-
 pest. Dunaparti teherpályaudvar” ezimzett gyapjuküldemények
 a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben,
 valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket
 elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

ALFA SEPARATOR (RÉSZVÉNY-
 TÁRSASÁG)
 ezelőtt **PFANHAUSER & Co.**
ALFA-SEPARATOROK (LEFÖLŐZŐ-GÉPEK)
 MINDENNEMŰ TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.
 Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.
 * **BUDAPEST** *
 VII. ERZSÉBET-KÖRÚT 45.
 (ROYAL SZÁLLODA)

Gabonáinkat Vetőmagvak

értékesítsük a

legelőnyösebb beszerzése és értékesítése

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám.

Szuperfoszfátot,
kénsavas-kálit, kénsavas-ammont, kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra)
kénport, (legfinomabb = 78% Chancel oidium ellen)

r é z g á l i c z o t 98—99%

legelőnyösebben szállít a

„HUNGÁRIA“

műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.

„Pátria” irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Budapest, (Köztelek.)